

Koll på läkemedelslistan

Praktiska tips för att hålla
läkemedelslistan aktuell i

Melior

Koll på läkemedelslistan

Praktiska tips för att hålla läkemedelslistan aktuell i Melior

Stäm av läkemedelslistan

För samtliga patienter som skrivs in på sjukhus eller för vilka läkemedelsförändringar genomförs i öppenvård (exempelvis insättning, utsättning, dosändring) ska en läkemedelsavstämning genomföras.

Stäm av och dokumentera om patienten har hjälp med läkemedelshanteringen.

1. Dospatient eller inte?

Pascal nås via Dosknappen på journalmappen och via *Externa program*. E-tjänstekortet måste sitta i datorn.

Dospatient:

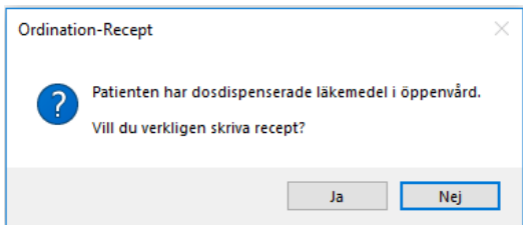
Öppna patientens läkemedelslista i Pascal och skriv ut vid behov. Observera eventuell gul informationsdialog som indikerar att historiska recept (slutexpedierade/ej förnyade recept) finns. Detta kan vara läkemedel som patienten fortfarande står på.

Kontrollera att ikonen för dospatient (Dosknappen) är tänd i Melior. Patientens läkemedelslista i Pascal kan sedan nås direkt via klick på ikonen.

Om ikonen saknas i Melior gör på följande sätt:

Gå in via meny Läkemedel, välj *tänd/släck ikon för dospatient* –klicka på tänd ikon för dospatient.

När ikonen är tänd visas en varningstext vid förskrivning av recept:

Ej dospatient:

Har patienten/anhörig med en aktuell läkemedelslista? Fråga om samtycke till att titta i Nationella Läkemedelslistan och använd denna informationskälla vid behov. Listan nås via NLL-knappen i Aktuella ordinationer i Melior och innehåller information om patientens förskrivna och uthämtade läkemedel på recept.

2. Gå igenom listan med patienten/anhörig eller den som hjälper patienten med läkemedelshanteringen. Fråga även om receptfria läkemedel till exempel NSAID, eller naturläkemedel används.

3. Uppdatera aktuella ordinationer/ordinationsöversikten.

Patient i slutenvård:

Ta bort inaktuella läkemedel, till exempel synonymer, dubletter och gråmarkerade rader/läkemedel, som annars följer med i utskrivningsinformationen. Vissa stående ordinationer av läkemedel och spolvätskor som enbart används på sjukhus bör inte rensas bort till exempel dialysvätskor.

Patient i öppenvård:

Vid läkemedelsförändringar ska läkemedelslistan i Melior först uppdateras enligt ovan. OBS för dospatienter ska läkemedelsförändringar även uppdateras i läkemedelslistan i Pascal.

4. Dokumentera om läkemedelsavstämning är gjord eller ej i journalen, samt vilka källor som använts. Sökordet "Läkemedelsavstämning slutförd" används för detta och är obligatorisk i inskrivningsanteckning och valbar i dag-och mottagningsanteckning. Förtydliga i fritext om eventuella oklarheter i läkemedelslistan kvarstår som behöver hanteras av ansvarig läkare.

5. För att upprätthålla en aktuell läkemedelslista

–dokumentera genomförda läkemedelsförändringar samt orsak i mottagningsanteckning eller dag-anteckning.

I ordinationsöversikten:

- **Blåmarkera** nyinsatta läkemedel under vårdtiden, så blir det lätt att se vilka läkemedel som är nyinsatta.
- Ange ordinationsorsak på ett patientanpassat språk i fältet *Ordinationsorsak* eftersom den även kommer med i utskrivningsinformationens läkemedelslista.
- Notera specifika anvisningar avseende dos (till exempel startdatum, tillfälliga förändringar, intag endast specifika dagar, upp- och nedtrappnings-scheman) i fältet *Anvisning*. Rensa även bort eventuella inaktuella anvisningar.
- Kontrollera att valt administrationssätt (till exempel i höger öga) och dosering, i fälten *Administrationssätt* respektive *Dosenhet* stämmer. Den informationen följer även med till utskrivningsinformationen.
- Ange utsättningsdatum för tillfälliga ordinationer, till exempel antibiotika, lågmolekylärt heparin.
- Notera maxdos för vid behovs-ordinationer i fältet *Maxdos*, en information som också följer med till utskrivningsinformationen.
- PM-ordinationer bör användas restriktivt under vårdtiden eftersom dessa inte genererar några fasta utdelningstider för sjuksköterskan. När PM-ordinationer används så måste ordinationsdetaljerna vara tydliga i anvisningsfältet.

Vid utskrivning från sjukhus

Samtliga patienter som skrivs ut från sjukhus ska erhålla en skriftlig individanpassad utskrivningsinformation, innehållande läkemedelsberättelse samt aktuell läkemedelslista. Utskrivningsinformationen skrivs för patienten samt för nästa vårdform (till exempel primärvård eller kommun).

1. Dokumentera Utskrivningsinformation i intygsmodulen. Ge kortfattad information kring inläggningsorsak, vad som gjorts under vårdtiden och vad som planeras efter vårdtiden inklusive uppföljning samt vem som ansvarar, till exempel provtagning, återbesök.

Läkemedelsberättelse

Lista alla genomförda läkemedelsförändringar (vid utskrivning i förhållande till vid inskrivning) och orsak till dessa under rubriken Läkemedelsberättelse (förändring av Dina mediciner). Förändringarna framförs i punktform med ny rad för varje läkemedelsförändring och med preparatnamnet först på raden. Ange preparatnamnet och inte bara exempelvis kortison, antibiotika eller kalktablett. Använd ett patientanpassat språk.

Exempelvis:

- Panodil har *avslutats* eftersom du inte längre har smärta.
- Kåvepenin har *påbörjats* på grund av lunginflammation och ska tas i tio dagar till och med ååmmdd.
- Spironolakton har *avslutats* eftersom ditt kaliumvärde i blodet är högt. Din vårdcentral beslutar om det ska återinsättas.
- Enalapril har *minskats* i dos då ditt blodtryck är lågt.
- Alendronat är insatt på grund av benskörhet. Observera att du ska börja ta denna först den ååmmdd.

Förtydliga att inga läkemedelsförändringar har genomförts om så är fallet.

2. Uppdatera läkemedelslistan i Melior

(sifferhänvisningar i texten nedan hör till bilden på läkemedelslistan i utskrivningsinformationen)

Ordinationerna hämtas till Utskrivningsinformationen från Aktuella ordinationer från dagen efter utskrivningsdagen. Dosändringar som görs därefter följer inte med, t ex om man i läkemedelslistan ändrar till vid behov en vecka efter utskrivning. Detta får skrivas i fältet Anvisningar.

- **Sätt ut** samtliga ordinationer som patienten inte ska fortsätta med efter hemgång. Ett läkemedel som ska sättas ut från och med dagen efter utskrivning kan "nollas" dagen efter utskrivning. Det kommer då inte med på utskrivningsinformationen. Observera att eventuella eftermiddags- och kvälldoser som är ordinerade på tidpunkter efter hemgång på hemgångsdagen inte heller kommer med på utskrivningsinformationen.
- **Slutdatum** för läkemedel som sättes ut framåt i tiden (med pilning och "0") följer med till Utskrivningsinformationen **1**.
- **Startdatum** för läkemedel som sätts in framåt i tiden följer med till Utskrivningsinformationen **2**.
- Kontrollera att **ordinationsorsak** är angivet på ett patientanpassat språk **3**.
- Kontrollera och notera specifika **anvisningar** avseende dos (till exempel startdatum, tillfälligt utsatt, intag endast specifika dagar, upp- och nedtrappningsscheman) i fältet Anvisningar. För läkemedel med komplicerade doseringsscheman skrivs separata dokument. Rensa även bort eventuella inaktuella anvisningar om det inte redan skett.

- **Warfarin:** Ändra i datumcellen från =ordination till "pm" vid hemgång. På utskrivningsinformationen kommer det då att stå: "Var god se separat ordination" **4**.
- **Insulin:** Ändra i datumcellen från aktuell ordination till "pm" vid hemgång. Det kommer då att stå "Var god se separat ordination" i utskrivningsinformationen. Notera aktuell dos och datum i fältet Anvisningar så kommer informationen med i utskrivningsinformationen **5**. För patienter med komplicerade insulinordinationer används separat dokument.
- Kontrollera att **maxdos** för vid behovsläkemedel är angett i fältet maxdos, så följer informationen med till utskrivningsinformationen **6**.
- **Infusion med tillsats:** Ordinerade tillsatser visas inte i utskrivningsinformation. Viktigt att dessa noteras i anvisningsfältet för infusionsvätskan så ordinationen blir tydlig för nästa vårdgivare **7**.

3. Kontrollera och signera dokumentet i Intygsmodulen. **Skriv därefter ut** det.

4. Gå igenom dokumentet med patient eller dennes närstående/ombud och förvissa dig om att enighet uppnåtts kring aktuell medicinering. *Utskrivningsinformationen* ska medfölja patienten vid utskrivningstillfället.

Exempel på läkemedelslistan i utskrivningsinformationen:

Aktuell läkemedelslista efter sjukhusvistelsen

Läkemedelsnamn	Morgon (06-08)	Lunch (12-14)	Middag (15-17)	Kväll (18-20)	Till natten (22-00)	Dos- enhet
Warfarin Orion 2,5 mg Tablett <i>Ordinationsorsak: Förbyggande mot blodpropp</i> 3						st
Insuman® Basal SoloStar 100 IE/ml Injektionsvätska, suspension i förfylld injektionspenna <i>Ordinationsorsak: Mot högt blodsöcker</i>						E
OLIMEL perifer N4E Infusionsvätska, emulsion <i>Ordinationsorsak: Nutritionslösning</i>	1500					ml
Enalapril Sandoz 5 mg Tablett <i>Ordinationsorsak: Mot högt blodtryck</i>	1					st
Kåvepenin® 1 g Filmdragerad tablett <i>Ordinationsorsak: Mot lunginflammation</i>	1	1		1		st
Alendronat Mylan Veckotablett 70 mg Tablett <i>Ordinationsorsak: Mot benskörhet</i>	1					st
Oxascand 5 mg Tablett <i>Ordinationsorsak: Mot oro</i>						st
Timosan 1 mg/ml Depotögon droppar, lösning i endosbehållare <i>Ordinationsorsak: Mot grön starr</i>					1	drp

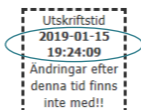
Doseras	Anvisningar
Var god se separat ordination 4	
Administreras: subkutant Var god se separat ordination	Aktuell dos 190110 25E till natten 5
Administreras: intravenöst	Tillsats av 1 ampull Cernevit och 10ml Addaven 7
	Ska tas i 10 dagar Utsatt: 20190203 1
Fredag	Tas 1 gång per vecka. 30 minuter före mat eller andra läkemedel. Insatt: 20190201 2
Maxdos: 3 st 1 st vid behov 6	
Administreras: i höger öga	

5. Säkerställ att Tvärprofessionell epikris och Utskrivningsinformation skickas till nästa vårdkontakt

(oftast primärvården) samma dag som patienten går hem.

När patient har hjälp med läkemedelshantering ska Tvärprofessionell epikris och Utskrivningsinformation (som ordinationsunderlag) även skickas till den som har hand om medicinerna, till exempel kommunalt boende, korttidsboende eller hemsjukvård.

6. Säkerställ att vem/vilka som erhållit Utskrivningsinformation (version, datum/ tid) dokumenteras i journalen.

7. Kontrollera att läkemedelslistan i Pascal överensstämmer med utskrivningsinformationen.

Utskrivande läkare ansvarar för att läkemedelsförändringar förs in i Pascal och att akutbeställning av nya dospåsar görs vid behov.

Läs mer om utskrivningsinformation på vardgivare.
skane.se

Text till sifferhänvisningar se föregående sida.

Konsten att göra rätt i PASCAL

1. Kontrollera att ikonen för dospatient är tänd i Melior

Om ikonen saknas, se punkt 1 under praktiska tips i foldern. Om patientens dosförpackade läkemedel har pausats i Pascal under ett inneliggande vårdtillfälle måste det aktiveras igen.

2. Alla patientens läkemedel ska ordinerars i Pascal

När patienten får med sig läkemedel hem (eller när de tas från kommunalt basförråd) som räcker behandlingstiden ut måste en ordination skapas i Pascal som ordinationsunderlag för den som hjälper patienten med läkemedelshandlingen. I Pascal måste förpackningsstorlek anges även om inget läkemedel hämtas ut på apoteket. Begränsa ordinationens giltighetstid genom att fylla i *utsättningsdatum*. Läkemedelsordinationen inklusive orsak dokumenteras i Melior.

3. Använd inte e-receptfunktion i Melior till dospatient

Ordinationen behöver göras via Pascal för att kunna ta hänsyn till övrig läkemedelsbehandling och undvika interaktionsrisker, dubbelförskrivning och andra läkemedelsrelaterade problem. Om e-recept skickas kommer detta läkemedel inte per automatik att levereras i dospåsarna.

4. Stående läkemedel ska alltid dosdispenseras om möjligt och lämpligt

Dosettdelning medför merarbete för den som har ansvaret för läkemedelshandlingen.

5. Ange behandlingstid och utsättningsdatum för tillfälliga ordinationer

Behandlingstid behövs som information till den som ansvarar för läkemedelshandlingen. Utsättningsdatum behöver anges för att tillfälliga ordinationer automatiskt ska flyttas till historiska ordinationer efter avslutad behandling.

6. Ange alltid doseringstider

Om läkemedlet ska dosdispenseras måste tidpunkt för intag anges och kan inte anges i fritext. För läkemedel i helförpackning anges doseringstider antingen i doseringsrutorna i Pascal eller fritext. Tidpunkterna underlättar för den som hjälper patienten med hans läkemedel.

7. Använd "Akut produktion" / "Sätt ut direkt" vid akuta ändringar av dosdispenserade läkemedel

Detta måste markeras för varje läkemedel som ändras/sätts in/sätts ut akut. Nya dospåsar kan levereras inom 3 vardagar vilket innebär att patienten behöver få med sig läkemedel hem för den tiden. Ändringar som inte är akuta kan man avvakta med till nästa ordinarie leverans av dosrullar (datum när detta sker visas i Pascal).

8. Kontrollera alltid att ordinationshandlingen i Pascal överensstämmer med utskrivningsinformationen

Avvikelser innebär patientsäkerhetsrisker, men även merarbete för alla inblandade som ska hantera listan i efterhand.

9. Kontakta den som sköter läkemedelshanteringen

Informera om att ny dosrulle är beställd och vad som ska hända med tidigare påsar. Nya läkemedel i helförpackning måste beställas från dosapoteket, hämtas på lokalt apotek eller tas från kommunalt basförråd. Kontaktinformation och leveransadress finns under fliken *Patient-information* i Pascal.

Att tänka på

Dosdispenserade läkemedel är till för patienter med stabil läkemedelsbehandling. Om patienten frekvent söker vård med många läkemedelsförändringar till följd kan ibland den bästa åtgärden vara att pausa eller avsluta dosdispenserade läkemedel tills patienten stabiliserats och istället dela i dosett under tiden.

Ta patienten till hjälp för att underlätta läkemedelsavstämningen!

Skicka gärna ut en lista för ifyllnad, exempelvis **Mina Mediciner**, och be patienten fylla i vilka läkemedel inklusive receptfria/naturläkemedel hen tar till läkarbesöket på mottagningen.

Utgiven 2025-01-01 av
Läkemedelsrådet, Region Skåne och
Patientsäkerhetsrådet, Region Skåne
E-post: lakemedelsradet@skane.se

Grafisk form: Länge Leve kommunikation